

Design rządzi wyborami konsumentów w UE – ale podróbki kosztują miliardy

- Jak wynika z najnowszego badania EUIPO, niemal trzech na czterech konsumentów w UE jest gotowych zapłacić więcej za produkty o lepszym wzornictwie.
- Zwłaszcza młodszy konsumenci cenią jakościowy design. Aż 80% uważa, że to silny czynnik decyzyjny przy zakupie.
- Również w Polsce wysoko postrzegają się jakościowe wzornictwo: 77% konsumentów jest skłonnych zapłacić więcej za lepiej zaprojektowane produkty.
- Branże oparte na wzornictwie są szczególnie narażone na podrabianie produktów; szacuje się, że każdego roku straty spowodowane podrabianiem sięgają 12 mld EUR w branży odzieżowej oraz 2,7 mld EUR w branży torebek i biżuterii. Tylko w Polsce podróbki powodują straty w tych sektorach w wysokości ponad 660 mln EUR
- Ochrona wzorów przemysłowych pomaga walczyć z podróbkami i nielegalnymi kopiami oraz zwiększa konkurencyjność UE na rynku światowym.

Według najnowszego badania Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Inteligentnej (EUIPO) wzornictwo produktu odgrywa pierwszoplanową rolę w podejmowaniu decyzji zakupowych przez konsumentów w całej Unii Europejskiej. Wraz ze wzrostem znaczenia wzornictwa jako czynnika wpływającego na decyzje konsumentów europejscy twórcy i przedsiębiorstwa narażeni są jednak na coraz większe ryzyko związane z podrabianiem produktów.

Wyniki najnowszego badania przeprowadzonego w całej Unii Europejskiej pokazują, że **72% europejskich konsumentów uważa wzornictwo produktu za istotny czynnik** w podejmowaniu decyzji o zakupie. Około jedna trzecia (31%) respondentów stwierdziła, że wzornictwo ma dla nich duże lub ogromne znaczenie przy zakupie produktu. Co więcej, połowa konsumentów w UE ceni dobry design, a prawie **trzy na cztery osoby (73%) są skłonne zapłacić więcej** za produkt o lepszym wzornictwie.

Wzornictwo ma szczególne znaczenie dla **młodszych konsumentów: 80% osób w wieku od 18 do 24 lat stwierdziło, że jest to ważny czynnik wpływający na ich decyzje zakupowe**. Młodzi ludzie są również bardziej skłonni do płacenia wyższych cen za lepiej zaprojektowane produkty oraz do kojarzenia designu z pozytywnymi emocjami.

W odniesieniu do poszczególnych sektorów dane wskazują, że wzornictwo ma szczególne znaczenie w **branży meblarskiej i modowej** – aż 76% konsumentów w UE uważa je za bardzo ważne przy zakupie mebli, a 66% – przy zakupie odzieży i akcesoriów.

Wartość wzornictwa sprawia też jednak, że produkty są narażone na **podrabianie i nielegalne kopiowanie**, co nadal jest powszechne w głównych sektorach, takich jak **moda, meblarstwo, elektronika** i inne branże dóbr konsumpcyjnych.

João Negrão, dyrektor wykonawczy EUIPO, stwierdził:

– Europejskie wzornictwo stanowi jedną z naszych największych przewag konkurencyjnych. Kształtuje produkty, którym ufamy, które cenimy i z których korzystamy na co dzień, a zarazem pomaga przedsiębiorstwom wyróżnić się na rynku światowym. Badania potwierdzają, że konsumenci – zwłaszcza młodsze pokolenia – doceniają wartość dobrego wzornictwa. Ochrona wzorów przemysłowych daje twórcom pewność siebie potrzebną do wprowadzania innowacji, a przedsiębiorstwom przewagę konkurencyjną, przyczyniając się tym samym do wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, od których zależy gospodarka Europy.

Podrabianie – zagrożenie dla europejskiego wzornictwa

Podróbki, które naśladują wygląd oryginalnych produktów, stały się powszechne – zjawisko to jest spotęgowane rozwojem handlu elektronicznego i wpływem mediów społecznościowych. Około 13% Europejczyków przyznaje, że celowo kupiło podrobione produkty, a wśród młodszych konsumentów w wieku 15–24 lat odsetek ten wzrasta do 26%.

Według danych EUIPO branża modowa i odzieżowa, ściśle powiązana z wzornictwem, ponosi szacunkowe straty w wysokości **12 mld EUR**, a każdego roku w całej UE podrobione torebki, biżuteria i zegarki kosztują producentów oryginalnych produktów około **2,7 mld EUR** w postaci utraconych przychodów ze sprzedaży. W **Polsce** podrabianie produktów powoduje rocznie straty w wysokości **549 mln EUR** w branży odzieżowej i **117 mln EUR** w branży torebek, biżuterii i zegarków.

Na tego rodzaju naruszenia szczególnie narażone są małe i średnie przedsiębiorstwa, ponieważ często dysponują niewielką liczbą charakterystycznych wzorów produktów oraz mają ograniczone możliwości monitorowania i egzekwowania swoich praw do wzorów.

Oprócz skutków ekonomicznych podrobione produkty mogą stanowić **poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów oraz dla środowiska**, ponieważ często nie spełniają one norm bezpieczeństwa i jakości. Badania pokazują również, że handel podrobionymi towarami wiąże się ze **zorganizowanymi grupami przestępczymi**, a w niektórych przypadkach także z [wyzyskiem pracowników](#).

Wzornictwo jako strategiczny atut biznesowy

Sektory oparte na wzornictwie stanowią znaczną część działalności gospodarczej i zatrudnienia w UE. Zatrudniają one **około 28 milionów osób**, co stanowi około 13% zatrudnienia w UE, oraz generują ponad **16% PKB UE**.

Z badań EUIPO wynika ponadto, że małe przedsiębiorstwa, które rejestrują swoje wzory, generują o niemal **30% więcej przychodów na pracownika i wypłacają o prawie 25% wyższe wynagrodzenia** niż te, które nie posiadają zarejestrowanych praw własności intelektualnej. Tymczasem pomimo tych korzyści jedynie około 1% MŚP w UE posiada prawa do zarejestrowanych wzorów.

EUIPO aktywnie wspiera ochronę wzorów przemysłowych oraz egzekwowanie praw z nich wynikających, zwłaszcza w odniesieniu do MŚP. Obejmuje to systemy wsparcia finansowego, takie jak [Fundusz dla MŚP](#), usługi doradcze, w tym [usługę wstępnej diagnostyki własności intelektualnej \(IP Scan\)](#), oraz narzędzia egzekwowania prawa, takie jak [portal służący egzekwowaniu praw własności intelektualnej](#). Ponadto EUIPO ściśle współpracuje z innymi organizacjami, takimi jak Europol i Frontex, a także z organami ścigania z państw członkowskich, w celu zwalczania przestępstw związanych z własnością intelektualną w całej UE, w tym przez zakrojone na szeroką skalę, skoordynowane działania wymierzone w podrobione produkty.

EUIPO organizuje również konkurs [DesignEuropa Awards](#) – unijne wyróżnienie w dziedzinie wzornictwa, którym nagradza się wybitne wzory i ich twórców, od uznanych pionierów po wschodzących innowatorów; konkurs służy także podkreśleniu znaczenia ochrony wzorów. Konkurs DesignEuropa Awards, który w 2026 r. obchodzi swoją 10. rocznicę, pozwala również uwidocznić bogate dziedzictwo europejskiego wzornictwa i jego znaczący wkład w kulturę, kreatywność i życie codzienne.

W wyniku niedawnej [reformy prawnej mającej na celu unowocześnienie unijnego prawa dotyczącego wzorów przemysłowych](#) uproszczono procedury, obniżono koszty i zwiększono dostępność ochrony wzorów, między innymi dzięki wprowadzeniu nowych sposobów przedstawiania wzorów innowacyjnych i animowanych.

Rejestracja [wzoru UE](#) zapewnia przedsiębiorstwom szybką i opłacalną ochronę na całym rynku UE za pośrednictwem pojedynczego zgłoszenia dokonywanego online w EUIPO. Opłata za zgłoszenie zaczyna się od 350 EUR. Zarejestrowane wzory UE są ważne we wszystkich 27 państwach członkowskich UE i mogą być odnawiane co pięć lat na okres do 25 lat.

O EUIPO

[Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej \(EUIPO\)](#) jest jedną z największych zdecentralizowanych agencji Unii Europejskiej, a jej siedziba znajduje się w Alicante w Hiszpanii od czasu utworzenia EUIPO w 1994 r. EUIPO zajmuje się rejestracją znaków towarowych UE, wzorów oraz geograficznych oznaczeń produktów rzemieślniczych i przemysłowych – wszystkie one stanowią prawa własności intelektualnej mające zastosowanie w 27 państwach członkowskich UE. EUIPO prowadzi również współpracę na szczeblu unijnym i międzynarodowym, mającą na celu zapewnienie równych warunków działania w dziedzinie własności intelektualnej, a także odpowiada za [europejskie obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej](#). W 2025 r. EUIPO uznano za najbardziej [innowacyjny urząd ds. własności intelektualnej na świecie](#).

Kontakty z mediami

Dział ds. Komunikacji i Kontaktów z Mediami EUIPO

Tel.: +34 653 674 113

press@euipo.europa.eu

Michał Kozłowski

Kontakt dla mediów w Polsce

Tel.: +48 533 381 187

michal.kozlowski@247.com.pl

